

zaterdag, 09 maart 2013

De kerkenmakelaar heeft

door **Rien Floris**

AMSTERDAM – Directeur Mickey Bosschert van Reliplan merkt niets van de crisis in de onroerendgoedmarkt. Ze heeft als kerkenmakelaar meer klanten die op zoek zijn naar een kerkgebouw dan ze aan voor-malige godshuizen in de verkoop heeft. Al is kerkenmakelaar misschien niet helemaal een goede betiteling voor wat ze met Reliplan doet. Met een team van 25 architecten, maar ook boekhouders en juristen zorgt ze dat kerken die op de markt komen een nieuwe bestemming vinden. En soms steekt ze er met haar investeringsmaatschappij Reliplan Investment zelf geld in. Zoals in een kloostercomplex in de Ardennen dat ze opkocht en verbouwde tot vakantiewoningen.

Twintig jaar geleden begon Mickey Bosschert met het in kaart brengen van de kerkgebouwen in Nederland. Een kerken-database,

want die bestond nog niet. En dat groeide uit tot Reliplan dat bemiddelt en adviseert. Al bij 900 kerkprojecten was ze betrokken.

Inmiddels heeft ze acht franchisekantoren waar kerkgenootschappen, maar ook kerkzoekers kunnen aankloppen. „Het is een moeilijke markt. Met besturen die gevoeligheden hebben, want de bestemmingswijziging is niet altijd eenvoudig te regelen, en je kunt zo'n gebouw niet aan iedereen verkopen. Maar hoe moeilijker, hoe leuker. En het gaat geweldig. We hebben nu 65 projecten in de verkoop en dat zijn er te weinig. We hebben het drukker dan ooit.”

► **Ideeën voor leegstaande kerken zijn er genoeg. Van bed en breakfast tot filmstudio en yoga-centrum**

Soms proberen kerkbesturen op eigen houtje hun onroerend goed kwijt te raken. Zoals onlangs een kerk in Oosterzee (Friesland) die met achterstallig onderhoud een blok aan het been werd. Het kerkbestuur dacht erover om het gebouw plus een bruidsschat van 25.000 euro door te schuiven naar een stichting. Tot ze bij Reliplan aanklopten. Het gebouw werd voor 275.000 euro verkocht.

„Wat je nodig hebt, is een plan en een gebruiker. Anders is het zinloos om er veel energie in te steken. Maar ik heb een databank vol met mensen die allemaal serieus op zoek zijn naar kerkgebouwen.”

Onlangs nog verkocht ze voor miljoenen de Berlagekerk First Church of Christ Scientist in Den Haag. Daar komt nu een museum in met de particuliere collectie van een in Frankrijk wonende Nederlander. „Er is zo veel mogelijk. Als het aan mij ligt, wordt er geen kerk

totaal geen last van de crisis

Mickey Bosschert bij de Buiksloterkerk in Amsterdam: geen kerk meer slopen in Nederland.
foto DPD

meer gesloopt. Die gebouwen horen bij de identiteit van Nederland. Er zijn volop alternatieven voor hergebruik.”

Een blik in de database toont plannen voor een filmstudio, leefgemeenschap, gezondheidscentrum, yogacentrum, bed en breakfast,

maar er zijn ook geloofsgemeenschappen die een gebouw zoeken. Zo vond de Filipijnse geloofsgemeenschap Iglesia Ni Christo een nieuw thuis in de hervormde kerk van Landsmeer. „Nederland heeft wel 110 geloofsgemeenschappen en sommige zoeken een gebouw voor hun erediensten. Dat kan soms ook in een kerk die vrijkomt.” Al zal een katholieke kerk geen moskee in de kerkgewelven dulden. „Dat snap ik, want die kloof is te groot. Dat zorgt voor verdriet in de katholieke gemeenschap en dat is niet nodig.”

Een plan en een gebruiker zijn de sleutels tot behoud van kerkgebouwen. Maar er moet ook nog wat worden verdiend. Hoe bepaal je een prijs? „We taxeren en bekijken met deskundigen de mogelijkheden. We onderzoeken of het kan voor dat geld en proberen alles budgetair en emotioneel in elkaar te passen.”